

Þingl. n. 436-705078

HAFNAR- OG LÓÐARSAMNINGUR

MILLI

HAFNARFJARÐARKAUPSTAÐAR

OG

ÍSLENZKA ÁLFÉLAGSINS HF.

EFNISYFIRLIT

I. KAFLI

Orðskýringar.

	Bls.
1. grein. Orðskýringar í samningi þessum	1

II. KAFLI

Bræðslulóðin.

2. grein. Landssvæði	3
3. — Þjónusta og vegagerð	4
4. — Kvaðir á hendur ISAL	4
5. — Leiguskiðmálar	5

III. KAFLI

Höfn og hafnarmannvirki.

6. grein. Byggingarframkvæmdir	5
7. — Löndunar- og útskipunartæki ISALs	6
8. — Afnot hafnar og hafnarmannvirkja	6
9. — Stjórn, rekstur og viðhald	7
10. — Hafnsaga og dráttarbátar	7
11. — Fastagjald, hafnargjöld og viðhaldskostnaður	8
12. — Stækkun og endanleg bygging hafnar og hafnarmannvirkja	9

IV. KAFLI

Vatnsveita.

13. grein. Vatnsveita	9
14. — Vatn til hafnar og hafnarmannvirkja	10
15. — Skolp og frárennsli	10

V. KAFLI

Almenn ákvæði.

16. grein. Óviðráðanleg öfl (force majeure)	10
17. — Vanefndir	10
18. — Lög þau, sem farið skal eftir	11
19. — Deilur og gerð	11
20. — Gildistaka og gildistími samningsins	11
21. — Breytingar	11
22. — Framsal	12
23. — Tungumál	12
24. — Tilkynningar	12
25. — Fyrirsagnir	12
26. — Ákvæði í aðalsamningnum	12

Fylgiskjöl:

Fylgiskjal A: Uppdráttur af bræðslulóð	13
Fylgiskjal B: Hafnaráætlun með uppdráttum	15--21
Fylgiskjal C: Bræðsluáætlun með uppdráttum	23--28

SAMNINGUR, gerður hinn 28. dag Júní mánaðar 1966

MILLI

HAFNARFJARÐARKAUPSTAÐAR (hér á eftir nefndur „kaupstaðurinn“)
ANNARS VEGAR

OG

ÍSLENZKA ÁLFÉLAGSINS HF. (Icelandic Aluminium Company Limited, hér á eftir nefnt „ISAL“), sem er íslenskt hlutafélag, stofnað samkvæmt aðalsamningnum milli ríkisstjórnar Íslands (hér á eftir nefnd „ríkisstjórnin“) og Swiss Aluminium Limited, dagsettu hinn 28. dag marzmánaðar 1966, og á skráð heimili sitt í Hafnarfirði

HINS VEGAR

MEÐ ÞVI að ISAL er, samkvæmt aðalsamningnum, skuldbundið til að byggja og reka bræðsluna;

MEÐ ÞVI að kaupstaðurinn, samkvæmt ákvæðum aðalsamningsins, er reiðubúinn til að gera leigusamning við ISAL um bræðslulóðina, að byggja og viðhalda hafnarmannvirkjunum, og að úlvega aðgang að vatnsveitu til rekstrar bræðslunnar og mannvirkja hennar, allt eftir því, sem ákvæðið er, og með þeim skilmálum og skilyrðum, sem greinir í samningi þessum;

MEÐ ÞVI að ríkisstjórnin undirritar samning þennan sem aðili til staðfestingar skuldbindingu þeirri, sem hún hefur tekizt á hendur varðandi tiltekin ákvæði í IV. kafla samnings þessa;

ER HÉR MEÐ GERÐUR EFTIRFARANDI SAMNINGUR:

I. KAFLI ORÐSKÝRINGAR

1. gr.

Orðskýringar í samningi þessum.

1.01. Eftirtalin orð, sem fyrir koma í samningi þessum, skulu þar hafa sömu merkingu og þeim er gefin í eftirtöldum málsgreinum 1. gr. aðalsamningsins, nema annars gerist þörf vegna sambendis:

„Ríkisstjórnin“	.....	málsgr. 1.01 (a)
„Alusuisse“	.....	— 1.01 (b)
„Landsvirkjun“	.....	— 1.01 (c)
„ISAL“	.....	— 1.01 (e)
„Kaupstaðurinn“	.....	— 1.01 (d)
„Fylgiskjöl“	.....	— 1.02

„Fylgisamningar“	— 1.02
„Al“	— 1.03 (a)
„Bræðsla“	— 1.03 (b)
„Tengivirki bræðslunnar“	— 1.03 (c)
„Fyrsti áfangi bræðslunnar“	— 1.03 (e)
„AR I“	— 1.03 (o)
„Gildistökudagur aðalsamnings“	— 1.03 (u)
„Valdagur“	— 1.03 (v)

1.02. Eftirtalin orð, sem fyrir koma í samningi þessum, skulu þar hafa þá merkingu, sem hér segir, nema annars gerist þörf vegna samhengis:

a) „Höfn“ merkir innri höfnina í Straumsvík, sem landmegin takmarkast af strönd Straumsvíkur, en þeim megin, sem að hafi snýr, af línu, sem dregin er frá bryggjuspordi að norðurodda vesturstrandar Straumsvíkur, eins og sýnt er á uppdrætti I með hafnaráætluninni, en sú höfn skal vera hluti af Hafnarfjarðarhöfn.

b) „Hafnaráætlun“ merkir bókun þá, ásamt uppdráttum nr. I til IV, að báðum meðtöldum, er fylgir samningi þessum sem fylgiskjal B, og sýnir legu og önnur einkenni hafnariannar og útreikningsákvörðun til bráðabirgða fyrir hafnarmannvirkin, þar með talin hin sérstöku mannvirki, sem tilgreind eru í málsg. 6.02 í samningi þessum.

c) „Hafnarmannvirki“ merkir hafnargarðinn, sem liggja skal út frá austurströnd Straumsvíkur og myndar viðlegupláss, er sé um það bil 220 metrar að lengd með 10 metra dýpi við bryggju miðað við meðalstórstraumsfjöru, byggður þannig, að dýpkun um 2 metra til viðhótar sé möguleg síðar, hafnarvarðarhús, eitt 100 tonna legudufl, tvo stórpolla og hafnarveginn, ásamt þeirri aðstöðu, sem til þarf vegna þeirra mannvirkja, sem ISAL þarfnast sérstaklega á hafnargarðinum, og kveðið er á um í málsg. 6.02 í samningi þessum, allt eftir því, sem nánar er lýst í hafnaráætluninni.

d) „Hafnarreglugerð“ merkir reglugerð fyrir Hafnarfjarðarhöfn, sem gefin er út af kaupstaðnum og staðfest af samgöngumálaráðuneytinu, dagsett 3. janúar 1966, svo sem hún er með breytingum á hverjum tíma.

e) „Bræðsluáætlun“ merkir bókun þá, ásamt uppdráttum nr. I til IV, að báðum bræðslunnar og helztu mannvirki, sem honum heyra til (uppdrættir I og III), þar með talin viðfest kort og uppdrættir, sem gefa til kynna mörk þess svæðis, þar sem ábyrgð er takmörkuð (uppdr. II), og svæðis þess, sem ISAL má bora á eftir vatni og taka yfirborðsvatn (uppdr. IV).

f) „Bræðslulóð“ merkir það landssvæði, þar sem bræðslan og tengivirki bræðslunnar skulu standa, og er það sérstaklega áhrúkað á uppdrætti af bræðslulóðinni (er fylgir samningi þessum sem fylgiskjal A).

g) „Bræðsluvarningur“ merkir allar þær vörur, sem taldar eru í málsg. 14.01, málsg. 14.02 og málsg. 14.05 í aðalsamningnum.

h) „Hafnarsvæði“ merkir hafnarmannvirkin og landssvæði það á austurströnd Straumsvíkur, þar sem þau skulu standa, sem að austanverðu takmarkast af bræðslulóðinni, en að sunnanverðu af Reykjanesbraut.

i) „Hafnarvegur“ merkir veg þann, sem þannig er skilgreindur í málsg. 3.02 í samningi þessum.

j) „Bræðsluvegur“ merkir veg þann, sem þannig er skilgreindur í málsg. 3.02 í samningi þessum.

k) „Tengivegur“ merkir veg þann, sem þannig er skilgreindur í málsg. 3.02 í samningi þessum.

5

II. KAFLI BRÆÐSLULÓÐIN

2. gr.

Landssvæði.

2.01. Kaupstaðurinn leigir hér með ISAL landssvæði (nánar afmarkað á uppdrætti af bræðslulóðinni, er fylgir samningi þessum sem fylgiskjal A), sem liggur í hrauninu á austurströnd Straumsvíkur norðanvert við Reykjanesbraut og er um það bil 370.000 fermetrar að flatarmáli. Landssvæði þetta („bræðslulóðin“) skal nota til byggingar og rekstrar bræðslunnar, þar á meðal fyrir tengivirki bræðslunnar.

2.02. Að því er varðar hugsanlegt skipulag þess landssvæðis, sem liggur fast að bræðslulóðinni hins vegar Reykjanesbrautar, þá hafa kaupstaðurinn og ríkisstjórnin í hyggju að taka viðeigandi tillit til þarfa bræðslunnar og munu ekki ráðstafa neinum hluta þess svæðis með leigu eða afsali án þess að gera ISAL áður viðvart.

2.03. ISAL, starfsmenn þess, umboðsmenn, verktakar og fulltrúar (þar með taldir umboðsmenn Alusuisse, eftir því sem við á), skulu hafa fullan aðgang að bræðslulóðinni, og ISAL skal eitt hafa full og óskoruð afnot af lóðinni á gildistíma samnings þessa, í þeim tilgangi einum að byggja þar og reka bræðsluna samkvæmt ákvæðum aðalsamningsins og fylgisamninganna. Að undanteknum íbúðarbyggingum til bráðabirgða og skyldum mannvirkjum meðan á byggingarframkvæmdum stendur, skulu ekki önnur mannvirki til íbúðar byggð á bræðslulóðinni en íbúðarhúsnæði fyrir varðmenn og starfsmenn, er vera þurfa til taks í viðlögum, og skal sá fjöldi fólks, er hér um ræðir, ekki vera umfram tíu fjölskyldur.

2.04. ISAL skal taka við umráðum bræðslulóðarinnar á gildistökuadegi aðalsamningsins, í því ástandi, sem hún er á þeim degi. Hverjar þær byggingar eða mannvirki, sem þá kunna að standa á lóðinni, skal kaupstaðurinn mega fjarlægja, ef hann óskar þess, áður en ISAL tekur landið til afnota, en að öðrum kosti skulu þau látin standa til afnota eða ráðstöfunar af hálfu ISALs. Ef samkomulag verður um það milli samningsaðila, skal kaupstaðnum heimilt að nema á brott af landinu fyllingarefni til uppfyllingar eða annarra framkvæmda, eftir að ISAL hefur tekið landið til afnota. Það fyllingarefni, sem kann að verða eftir í haugum, meðan á byggingu bræðslunnar stendur, eða að henni lokinni, skal látið kaupstaðnum eftir til ráðstöfunar innan hæfilegs tíma.

2.05. Leigumáli sá, sem ISAL er veittur með samningi þessum, skal vera jafnlangur gildistíma aðalsamningsins, að meðtöldum framlengingum samkvæmt málsg. 49.01 í þeim samningi, og er gildistími aðalsamningsins rennur út samkvæmt ákvæðum sömu málsgreinar, skal ISAL heimilt, ef Alusuisse óskar þess, að framlengja leigu lóðarinnar með sanngjörnum endurnýjunarskilmálum um allt að því tíu ár, annað hvort með samningum eða samkvæmt mati eftir íslenskum venjum.

2.06. ISAL skal óheimilt að framleigja bræðslulóðina, eða nokkurn hluta hennar, eða á annan hátt framselja nokkur þau réttindi, sem veitt eru með samningi þessum, þar með talinn afnotaréttur af sérhverjum hluta lóðarinnar eða bygginga þeirra, sem á henni kunna að standa, nema að fengnu samþykki kaupstaðarins.

2.07. Meðan á byggingu fyrsta áfanga bræðslunnar stendur, skal ISAL eða verktakar þess hafa heimild til að reisa bráðabirgðaskála og önnur mannvirki á landi kaupstaðarins austan við bræðslulóðina, á þeim stöðum, sem kaupstaðurinn samþykkir. ISAL skal fjarlægja slík mannvirki, þegar byggingarframkvæmdum lýkur. Meðan á byggingu hafnarmannvirkjanna stendur, skal kaupstaðurinn hafa heimild til að reisa bráðabirgðabyggingar og mannvirki á bræðslulóðinni, á landi, sem næst liggur hafnarsvæðinu, á þeim stöðum, sem ISAL samþykkir. Kaupstaðurinn skal fjarlægja slíkar byggingar og mannvirki, þegar byggingarframkvæmdum lýkur.

3. gr.

Þjónusta og vegagerð.

3.01. ISAL skal leggja til eða afla á eigin kostnað, og samkvæmt viðeigandi opinberum reglum, þeirra þjónustubæginga, sem þörf verður fyrir á bræðslulóðinni, þar með taldir vegir, vatnslagnir, skólpleiðslur, holræsi og framræsta, raflagnir, síma- og telexlagnir. Þær síma- og telexlagnir, sem lagðar eru utan frá að bræðslulóðinni, skulu lagðar ISAL til gegn greiðslu venjulegra gjalda af hálfu ISALs.

3.02. ISAL skal heimilt að nota veg þann, sem tengja á höfnina við Reykjanesbraut og kaupstaðarinn á að leggja sem hluta af hafnarmannvirkjunum („hafnarvegur“), á austurströnd Straumsvíkur. Ef kaupstaðarinn ákveður að leggja veg til aðdráttar við höfnina milli suðurmarka bræðslulóðarinnar og Reykjanesbrautar til þess að tengja hafnarveginn við Hafnarfjörð sem leið liggur austanvert við bræðslulóðina („tengivegur“), skal ISAL ekki skuldbundið til að greiða fyrir lagningu slíks vegar, nema um annað verði samið. ISAL skal heimilt á eigin kostnað að tengja bræðslulóðina hafnarveginum með aðgangsvegi að bræðslunni („bræðsluvegur“). Legu bræðsluvegarins skal ISAL ákveða að áskildu samþykki kaupstaðarins. Enn fremur skal ISAL heimilt að koma fyrir á eigin kostnað þeimum aðgangi frá bræðslulóðinni að hafnargarðinum.

3.03. ISAL skal heimilt að leggja rörleiðslur, strengi, færismannvirki og rafmagnslínur undir og yfir hafnarveginn, bræðsluvegin, tengivegin og hafnarsvæðið, eftir því sem þörf krefur vegna byggingar og rekstrar bræðslunnar. Lagningu og viðhaldi slíkra rörleiðslna, strengja, færismannvirkja og rafmagnslína skal háttað þannig, að það valdi ekki tjóni eða truflun umferð á vegum þessum eða svæði, eftir því sem umt er, og sérhvert slíkt tjón eða truflun skal bætt eða fjarlægð af hálfu ISALs. Lagning og lega framangreindra mannvirkja skal háð samþykki kaupstaðarins.

4. gr.

Kvaðir á hendur ISAL.

4.01. Hönnun bræðslunnar, þar með talin staðsetning allra bygginga og mannvirkja (þar á meðal íbúðarhúsnæðis), sem á bræðslulóðinni verða, skal sýnd á umsókn um byggingarleyfi og skal fullnægja kröfum þeim, sem gerðar eru um meiri háttar iðnaðarmannvirki samkvæmt viðeigandi byggingarsamþykktun og stöðlum og reglugerðum hlutaeigandi byggingar- og skipulagsyfirvalda. Ef slíkar byggingarsamþykktir eru eigi fyrir hendi eða eiga ekki við um þessar framkvæmdir, skal heimilt að leggja til grundvallar stöðla þá og reglur, sem felast í hinum svonefndu SIA-byggingarreglum („Normen des Schweizerischen Ingenieur- und Architekten-Vereins“ — þ. e. reglum svissneska verkfræðinga- og húsameistarásambandsins) eða, ef þar er eigi að finna viðeigandi ákvæði, hinar svonefndu DIN-byggingarreglur (Deutsche Industrie Normen — þ. e. hinir þýzku iðnaðarstöðlar). Við hönnun bræðslulóðarinnar skal gert ráð fyrir hæfilegum bilastæðum á lóðinni sjálfri.

4.02. ISAL skal girða bræðslulóðina, meðan á byggingu bræðslunnar stendur. Þær girðingar, sem ISAL lætur reisa, svo og viðhald þeirra, skal fullnægja kröfum og reglum þeirra skipulagsyfirvalda, sem hlut eiga að máli og góðri allsherjarreglu.

4.03. ISAL, sem leigutaki bræðslulóðarinnar, ber þá ábyrgð, sem á kann að falla að lögum vegna skaða, er hljótast kann af notkun eða ástandi bræðslulóðarinnar, þó með þeim fyrirvara, er felst í ákvæðum 12. gr. aðalsamningsins að því er varðar tjón af völdum gastegunda og reyks frá bræðslunni.

4.04. ISAL skal gera hverjar þær varðarráðstafanir, sem krafizt er í reglugerðum stjórnarvalda að því er varðar geymslu eða meðferð á varasömum efnum og tækjum innan bræðslulóðarinnar, og skal annars huga afnotum sínum af bræðslulóðinni í samræmi við ákvæði 13. gr. aðalsamningsins.

4.05. Lögregla, tollverðir og hafnaryfirvöld skulu hafa fullan aðgang að bræðslulóðinni í sambandi við skyldustörf sín, svo sem venja er. Bræðslan og allar byggingar og búnaður á bræðslulóðinni skal háður eftirliti af hálfu eftirlits- og embættismanna ríkisstjórnarinnar og kaupstaðarins, þannig að þeir geti á þann hátt rækt opinber skyldustörf sín. Einnig skulu embættis- eða umboðsmenn kaupstaðarins, ríkisstjórnarinnar eða Landsvirkjunar hafa aðgang að bræðslulóðinni í sambandi við byggingu, viðhald eða eftirlit með lögnum, leiðslum og öðrum búnaði, sem komið verður upp í sambandi við höfnina eða hafnarmannvirkin, mannvirki Landsvirkjunar eða aðrar opinberar framkvæmdir, sem máli skipta.

5. gr.

Leiguskilmálar.

Afnot af bræðslulóðinni á gildistíma samnings þessa, svo sem kveðið er á um í 2. gr., og réttindi þau, sem veitt eru samkvæmt málsgr. 3.02 og málsgr. 3.03, lætur kaupstaðurinn í té með tilliti til þeirra hlunninda, sem ISAL leggur til samkvæmt III. kafla samnings þessa, án þess til komi nein greiðsla fyrir leiguafnotin sem slík.

III. KAFLI

HÖFN OG HAFNARMANNVIRKI

6. gr.

Byggingarframkvæmdir.

6.01. Kaupstaðurinn skal byggja hafnarmannvirkin í Straumsvík, og skal byggingu þeirra vera lokið fyrsta afhendingardag rafmagns (AR I), eða fyrr. Skulu þau gerð í samræmi við þá bráðabirgða útreikningsákvörðun fyrir hafnarmannvirkin, sem tilgreind er í hafnaráætluninni. Slíkar byggingarframkvæmdir skulu unnar í samráði og með samkomulagi við ISAL, svo sem nánar er tilgreint í málsgr. 8.02 í aðalsamningnum og hafnaráætluninni. Hafnarmannvirkin skulu taka til hafnargarðs, sem liggja skal út frá austurströnd Straumsvíkur, sem myndar viðlegupláss, er sé um það bil 220 metrar að lengd með 10 metra dýpi við bryggju, miðað við meðalstórstraumsfjöru, og byggður þannig, að dýpkun um 2 metra til viðbótar sé möguleg síðar. Ef af slíkri dýpkun verður, kunna hafnarmannvirkin einnig að taka til legufæra með festipollum, er fest séu meðfram innsiglingunni og í höfninni.

6.02. Hafnarmannvirkin skulu taka til venjulegs búnaðar, þar með talin ljósa-búnaður og siglingaljós, ásamt þeim sérstöku mannvirkjum, sem talin eru hér á eftir:

- a) undirstöður undir sporbraut fyrir tvo eða fleiri hafnarkrana og búnað til affermingar á alumina;
- b) undirstöður undir færabelti, sem liggja skal eftir hafnargarðinum;
- c) tengikassar á hafnargarðinum fyrir rafmagn og síma;
- d) leiðslur og tengingar fyrir veitun á fersku vatni til skipanna, með afköstum, er nemi 10 sekúndulitrum;
- e) búnaður vegna rafmagnstenginga fyrir hafnarkranana og tækin til affermingar á alumina;
- f) svæði fyrir spennistöð á hafnargarðinum, ásamt hæfilegum tengingum, og
- g) undirstöður á hafnargarðinum undir tæki til affermingar á benzíni og olíu, ásamt hæfilegum tengingum.

Kaupstaðurinn mun ekki sjá fyrir neinni annarri aðstöðu vegna sérstakra tækja til meðhöndlunar á flutningi, nema sérstaklega verði um það samið. Ekki skulu fylgja hafnarmannvirkjunum neinar vöruskemmur eða geymslumannvirki fyrir ISAL.

6.03. Um byggingu þeirra mannvirkja, sem fyrirhuguð eru samkvæmt hafnarætluninni, verður haldinn sérstakur reikningur af hálfu kaupstaðarins, og skal ar tilkvöddum fulltrúum ISALS heimilt að kynna sér hann.

6.04. Hafnarmannvirkin skulu byggð að því marki, svo fljótt sem efni eru til, öð við höfnina verði hægt að taka á móti tækjum, efni og vörum, sem þarf til byggingar fyrsta áfanga bræðslunnar.

6.05. Hinn 1. dag októbermánaðar 1968 skulu hafnarmannvirkin hafa verið byggð að því marki, að ISAL geti hafið uppsetningu á hafnarkrönum og tækjum til affermingar á alúmina, og síðan tekið á móti hráefni, svo sem alúmina og anóðum til álframleiðslu í bræðslunni (en byggingarstig þetta og áætlun um samfelldar byggingarframkvæmdir eru nánar tilgreind í hafnarætluninni), þó með þeim fyrirvara, sem hér segir:

a) ef svo fer, að tafir af hálfu kaupstaðarins á því að ljúka byggingu hafnarmannvirkjanna að þessu marki, séu án ábyrgðar fyrir hann vegna málsgr. 8.02 í aðalsamningnum, þá skal degi þeim, sem tiltekinn er í þessari málsgrein (eða degi þeim, sem honum kann að hafa verið frestað til samkvæmt staflíðum b) eða c) í þessari málsgrein), frestað um þann tíma, sem töfunum nemur;

b) ef önnur áætluð dagsetning AR I er tilgreind í fyrri tilkynningu Landsvirkj-
sáðari dagur, þá skal degi þeim, sem tiltekinn er í þessari málsgrein (eða degi þeim, sem honum kann að hafa verið frestað til samkvæmt staflíðum a) eða c) í þessari málsgrein), frestað þar til átta mánuðum fyrir aðra áætlaða dagsetningu AR I, sem þannig er tilgreind; og

c) ef fyrstu áætlaðri dagsetningu AR I eða annarri áætlaðri dagsetningu AR I, hvor þeirra sem við á, er frestað af ríkisstjórninni eða Alusuisse fyrir hinn 1. dag októbermánaðar 1968 með yfirlýsingu samkvæmt málsgr. 9.06 í aðalsamningnum vegna tafa af völdum óviðráðanlegra afla (force majeure), þá skal degi þeim, sem tiltekinn er í þessari málsgrein (eða þeim degi, sem honum kann að hafa verið frestað til samkvæmt staflíðum a) eða b) í þessari málsgrein), frestað um þann frestunartíma, sem tilgreindur er í slíkri yfirlýsingu ríkisstjórnarinnar eða Alusuisse samkvæmt téðri málsgr. 9.06, hvort sem í hlut á.

7. gr.

Löndunar- og útskipunartæki ISALS.

7.01. Á hafnargarðinum skal ISAL heimilt að reisa, reka og viðhalda á eigin kostnað tveimur eða fleiri hafnarkrönum, tækjum til uppskipunar á alúmina, færabelli og öðrum sérstöðum útbúnaði, sem allur skal teiknaður og byggður í samræmi við útreikningsákvörðun þá, sem tilgreind er í hafnarætluninni, svo og útbúnaði til uppskipunar á benzini og olíum, þar með taldar leiðslur, og öðrum nauðsynlegum flutningsbúnaði fyrir bræðsluna, sem kann að heyra til þeim tækjum, sem að ofan greinir.

7.02. Kaupstaðnum skulu heimil afnot af þeim tækjum og búnaði, sem talin eru hér að framan, að færibilitinu undanteknu, euda sé þeim stýrt af starfsfólki ISALS, til annars en þess, sem við kemur rekstri bræðslunnar, á þeim tímum, sem tækin og búnaðurinn eru ekki í notkun af hálfu ISALS, gegn sanngjarnri greiðslu fyrir slík afnot.

8. gr.

Afnot hafnar og hafnarmannvirkja.

8.01. Degar höfnin og hafnarmannvirkin eru tiltæk til notkunar, skal ISAL njóta forgangsréttar fram yfir alla aðra notendur hafnarinnar og hafnarmannvirkjanna um óskoraðan og óhindraðan aðgang að og afnot af þessum mannvirkjum, eftir

því sem þörf krefur, til innflutnings og útflutnings á bræðsluvarningi, þar með talinn flutningur og bráðabirgðageymsla á bræðsluvarningi innan hafnarsvæðisins.

8.02. Afnot af höfninni og hafnarmannvirkjunum til almennra siglinga og flutninga á sjó skulu heimil með þeim skilyrðum, sem getið er um í málsg. 8.01. Til þess að greiða fyrir slíkum afnotum, og sem skilyrði fyrir þeim forgangsrétti, sem veittur er samkvæmt ákvæðum málsg. 8.01 hér að framan, skal ISAL láta í té, með vissu millibili, áætlun um komu og brottför skipa, sem flytja bræðsluvarning, og skal ISAL tilkynna hafnaryfirvöldum með að minnsta kosti 5 daga fyrirvara um væntanlega komu hvers slíks skips, sem von er á til hafnarinnar.

8.03. ISAL skal gæta almenns öryggis og góðrar reglu í afnotum hafnarinnar og hafnarmannvirkjana, þar á meðal þeirra reglna, sem kunna að verða settar í hafnarreglugerðinni. ISAL og öll skip, sem eru í förum í erindum þess, skulu bæta eða lagfæra hvert það tjón, er þau valda á höfninni eða hafnarmannvirkjunum.

9. gr.

Stjórn, rekstur og viðhald.

9.01. Kaupstaðurinn skal annast stjórn hafnarinnar og hafnarmannvirkjana. Kaupstaðurinn skal bera kostnaðinn af stjórn hafnarinnar og hafnarmannvirkjana.

9.02. Yfirumsjón með siglingum, þar með taldar ferðir skipa, festing þeirra við og losun frá bryggju og önnur mál varðandi rekstur hafnarinnar, skulu vera í höndum kaupstaðarins. Í slíkum rekstri af hálfu kaupstaðarins skal ekki talin ferming eða afferming bræðsluvarnings eða rekstur þess útbúnaðar, er ISAL lætur gera samkvæmt 7. gr., en starfsmenn ISALs skulu bera ábyrgð á honum og annast um framkvæmdir við hann. Kaupstaðurinn skal bera kostnaðinn af rekstri hafnarinnar, sem er í umsjá hans.

9.03. Kaupstaðurinn skal halda við höfn og hafnarmannvirkjum. Kostnaðurinn við viðgerðir og viðhald hafnar og hafnarmannvirkja, sem kaupstaðurinn framkvæmir, skal færður hjá kaupstaðnum á sérstökum reikningi, sem lýst er í málsg. 11.05 (hér á eftir nefndur „viðhaldsreikningur“), sem réttilega tilnefndir fulltrúar ISALs skulu hafa aðgang að með hæfilegu millibili.

9.04. Hafnarreglugerðin skal ráða um málefni hafnarinnar og hafnarmannvirkjana nema að því leyti, sem hún kann að fara í bága við ákvæði samnings þessa eða aðalsamningsins.

10. gr.

Hafnsaga og dráttarbátar.

10.01. Öll skip, yfir 500 rúmllestir að stærð, sem koma til hafnar eða halda úr höfn á vegum ISALs, skulu nota hafnsögumann, og skal þeim heimilt að nota hafnsögumann, ef þau eru 500 rúmllestir að stærð eða minni, þegar skipstjóri telur það nauðsynlegt. Umboðsmaður skipsins, sem ISAL velur, skal panta hafnsögumann hjá kaupstaðnum í tæka tíð. Öll skip á vegum ISALs skulu greiða hafnsögugjöld eftir því, sem ákveðið er í hafnarreglugerðinni. Ef skipstjóri notar hafnsögumann, skal eigandi skipsins greiða fyrir slíka þjónustu, en að öðrum kosti skal ISAL greiða kaupstaðnum hafnsögugjöldin.

10.02. Kaupstaðurinn skal, svo fljótt sem auðið er, sjá fyrir þjónustu dráttarbáta (sem skulu vera skráðir á Íslandi), ef nauðsynlegt er að álit kaupstaðarins vegna öryggis hafnarinnar. Kaupstaðurinn skal eigi bera ábyrgð á óhjákvæmilegum tölum, sem kunna að verða á útvegum slíkrar þjónustu. Gjöld fyrir slíka þjónustu skulu vera hin sömu og almennt er krafizt á Íslandi og skal umboðsmaður skipsins greiða þau fyrir skipseiganda.

10.03. Gjöld fyrir þjónustu hafnsögumanna og dráttarbáta, hvort heldur skipseigandi skal greiða þau eða ISAL, eru ekki innifalin í fastagjaldi því, gjöldum eða reikningsfærslum, sem tilgreind eru í 11. gr.

11. gr.

Fastagjald, hafnargjöld og viðhaldskostnaður.

11.01. Fyrir réttindi þau, sem veitt eru samkvæmt ákvæðum samnings þessa, að því er varðar notkun hafnar og hafnarmannvirkja, skal ISAL greiða fastagjald, er miðað skal við byggingarkostnað hafnarmannvirkjanna. Með slíkum kostnaði skal reiknað fjármagnskostnaður og vextir á byggingartíma, svo og kostnaður við kaup á landi því innan hafnarsvæðisins, sem ekki er nú í eigu kaupstaðarins. Stofn- og kostnaðir í krónum og erlendum gjaldeyri (öðrum en Bandaríkjadollurum) skal breytt tiltekkið í Bandaríkjadollurum og reiknað þannig, að fjárfesting kaupstaðarins verði á kostnaðinum eru inntar af hendi eða lán fyrir honum verða virk. Fastagjaldið skal greidd niður með jöfnum greiðslum vaxta og afborgana (annuitet) á 25 árum með 6½% ársvöxtum, frá fyrsta degi þess mánaðar að telja, sem næstur er þeim degi, er hafnarmannvirkin hafa verið reist að því marki, að ISAL geti hafið uppsetningu á hafnarkrönum og tækjum til affermingar á alumina, og síðan tekið á móti hráefni, svo sem alumina og anóðum, til álframleiðslu í bræðslunni samkvæmt ákvæðum málsgr. 6.05.

11.02. Fastagjald það, sem tiltekið er í málsgr. 11.01, skal greiðast með jöfnum ársfjórðungsgreiðslum á tímabili því, sem tilgreint er í fyrirnefndri málsgrein, og ISAL skal inna af hendi greiðsluna innan þrjátíu daga frá móttöku reiknings af hálfu kaupstaðarins.

11.03. Að því er varðar skip, sem eru í förum á vegum ISALs til eða frá höfninni eða Hafnarfjarðarhöfn fyrir þann dag, er fastagjaldið verður gjaldkræft samkvæmt málsgr. 11.01, skulu skipagjöld og álögur og vörugjöld af bræðsluvarningi greidd kaupstaðnum af hálfu skipseiganda eða ISAL, eftir því sem við á, svo sem mælt er fyrir í hafnarreglugerðinni og með þeirri fjárhæð, sem þar greinir.

11.04. Eigi skal ISAL greiða vörugjöld fyrir innflutning og útflutning á bræðsluvarningi, sem það flytur um höfnina eða fluttur er á þess vegum, um tuttugu og fimm ára skeið frá þeim degi að telja, að fastagjaldið verður gjaldkræft samkvæmt málsgr. 11.01. Öllum skipum, sem fara um höfnina á þessu tímabili, skal skylt að greiða öll skipagjöld, eftir því sem tiltekin eru í hafnarreglugerðinni, og skal umboðsmaður skipsins greiða slík gjöld fyrir skipseiganda.

11.05. Öll útgjöld kaupstaðarins fyrir viðhald og viðgerðir á hafnarmannvirkjunum skulu koma fram á viðhaldsreikningnum, sem haldinn er samkvæmt málsgr. 9.03. Öll vörugjöld, sem kaupstaðurinn fær af innflutningi eða útflutningi á vörum öðrum en bræðsluvarningi um hafnarmannvirkin, skulu færð til tekna á þessum reikningi. Reikningurinn skal færður fyrir almanaksárið. Hvenær sem halli verður á reikningnum eftir eitthvert almanaksár, skal ISAL greiða hann kaupstaðnum innan þrjátíu daga frá móttöku reiknings frá kaupstaðnum þar að lútandi. Allur tekjuafgangur á slíkum reikningi eftir hvert almanaksár skal falla til kaupstaðarins.

11.06. Að liðnu því tuttugu og fimm ára tímabili, sem talið er frá þeim degi, er fastagjaldið verður gjaldkræft samkvæmt málsgr. 11.01, og þar til gildistími samnings þessa rennur út, að meðtöldum framlengingum samkvæmt málsgr. 49.01 í aðalsamningnum, skulu ákvæði málsgr. 11.04 og 11.05 halda gildi sínu. Því til viðbótar skal ISAL greiða kaupstaðnum sérstakt vörugjald fyrir allt ál, sem flutt er út með skipi frá höfninni, og skal það jafngilda einum tíunda af hundruðshluta (0.1%) af heimsmarkaðsverði áls (ákvarðað eins og tilgreint er í 26. gr. aðalsamningsins).

11.07. Greiðslur á fastagjaldi samkvæmt málsgr. 11.01, og hinu sérstaka vörugjaldi samkvæmt málsgr. 11.06, skulu inntar af hendi í Bandaríkjadollurum, eða einhverjum öðrum erlendum gjaldeyri, sem kaupstaðurinn og ISAL verða ásaðt um, og greiðslur á öllum öðrum gjöldum og álögum, sem greiða skal samkvæmt ákvæðum málsgr. 11.04 og 11.05, skulu ISAL eða skipseigendur, hvor sem í hlut á, inna af hendi í íslenskum krónum.

12. gr.

Stækkun og endanleg bygging hafnar og hafnarmannvirkja.

12.01. Kaupstaðnum skal heimilt að stækka eða færa út höfnina og hafnarmannvirkjin, hvort heldur er með því að fjölga tækjum eða auka við búnað til meðhöndlunar og geymslu á varningi eða á annan hátt, svo fremi að slík aukning og stækkun hafi ekki teljandi áhrif á rekstur hafnar eða hafnarmannvirkja við inn- og útflutning á bræðsluvarningi.

12.02. Ef ISAL gerir tillögur um, og kaupstaðurinn samþykkir stækkun eða útfærslu hafnarinnar eða hafnarmannvirkjanna, skal ISAL greiða fast gjald fyrir slíka stækkun eða útfærslu, og skal greiðsla á því innt af hendi með afborgunum á þann hátt, sem aðilar verða ásáttir um. Stækkunir, sem ráðgjafi er í einungis að frunkvæði kaupstaðarins, skulu ekki hafa í för með sé neina skyldu af hálfu ISALs um þátttöku í kostnaði við þær, nema því aðeins að ISAL færi sér slíka stækkun í nyt. Í því tilfelli skulu kaupstaðurinn og ISAL ákvarða hagsmuni ISALs af slíkri stækkun, og ISAL skal greiða fast gjald fyrir umsaminu hluta af kostnaðinum með afborgunum á þann hátt, sem aðilar verða ásáttir um.

12.03. Síðari dýpkun hafnarinnar við bryggju og lagning og uppsetning leguduflla og festipolla, svo sem ráð er fyrir gert í málgr. 6.01, skal teljast endanlegur hluti af byggingu hafnar og hafnarmannvirkja, en eigi stækkun þeirra eða aukning. Kostnaðurinn við hverja slíka dýpkun eða uppsetningu af hálfu kaupstaðarins samkvæmt beiðni ISALs skal greiddast af ISAL sem fast gjald með afborgunum á tímabili því, sem lifur frá því, að slíkri dýpkun eða uppsetningu er lokið, hvort sem við á, og til næsta valdags (eða þar til samningi þessum er slitið, ef slík dýpkun eða uppsetning á sér stað eftir síðari valdag) á svipaðan hátt og fastagjald það, sem ISAL ber að greiða samkvæmt málgr. 11.01 og málgr. 11.02.

IV. KAFLI
VATNSVEITA

13. gr.

Vatnsveita.

13.01. ISAL er hér með veitt heimild, án endurgjalds, til þess að bora eftir vatni á hæfilegum stöðum og með hæfilegu millibili innan bræðslulóðarinnar, í þeim tilgangi að taka þar ferskt vatn til afnota við rekstur bræðslunnar og mannvirkja, sem henni heyrir til.

13.02. Ef nauðsynlegt reynist í þeim tilgangi, sem um er rætt í málgr. 13.01, skal ISAL heimilt, án endurgjalds, að bora eftir vatni eða taka yfirborðsvatn á landssvæði því, sem er í eigu ríkisstjórnarinnar og liggur að bræðslulóðinni sunnanvert við Reykjanesbraut, (svo sem sýnt er á uppdraetti IV, er fylgir bræðsluáætluninni), og flytja það vatn eftir leiðslum á bræðslulóðina. Brunnholur þær, sem verða boraðar á þessu landi, svo og aðrar ráðstafanir, sem ISAL gerir til að afla vatns og flytja það af þessu landi, skulu vera háðar samþykki ríkisstjórnarinnar að því er varðar staðsetningu þeirra, millibil milli brunnhola og eftirlit. Lagningu og viðhaldi á vatnsleiðslum og strengjum skal hagað þannig, að það valdi ekki skaða eða hindrun á umferð eftir Reykjanesbraut, eftir því sem við verður komið. ISAL skal sjá um að lagfæra eða fjarlægja hvern þann skaða og hindrun, sem umferð um Reykjanesbraut kann að verða fyrir.

13.03. Sá réttur til að afla vatns, sem veittur er samkvæmt ákvæðum málgr. 13.01 og 13.02 í samningi þessum, skal ekki spilla rétti ISALs til að afla vatns eftir öðrum leiðum, sem ISAL kunna að vera tiltækar. ISAL skal auk þess heimilt að taka ótakmarkað magn af sjó.

13.04. Ef þau vatnsból, sem um er getið í málsg. 13.01 og 13.02, skyldu ekki reynast nægileg fyrir rekstur bræðslunnar, skal ríkisstjórnin og kaupstaðurinn veita ISAL fulla aðstoð við að afla vatns annars staðar að með þeim skilmálum, sem fánalegir kunna að verða.

14. gr.

Vata til hafnar og hafnarmannvirkja.

ISAL skal sjá kaupstaðnum fyrir vatni, án endurgjalds, handa skipum og til annarrar neyzlu í sambandi við rekstur hafnarinnar og hafnarmannvirkjanna, og skal magn þess vera 10 lítrar á sekúndu. Skal afhending þess fara fram við mörk bræðslulóðarinnar andspenis þeim enda bryggjunnar, sem að landi snýr, með 3 kg/cm² lágmarksþrýstingi. Draga má úr því vatnsmagni, sem þannig er afhent, á vissum stuttum tímum dagsins, ef afhending vatnsins hefur óhagstæð áhrif á rekstur bræðslunnar. Gjald fyrir vatn, sem á þennan hátt er selt skipum og öðrum notendum hafnarinnar og hafnarmannvirkjanna, skal kaupstaðurinn ákveða, og skal það ekki vera hærra gjald en það, sem krafizt er fyrir hlíðstæða þjónustu í Hafnarfjarðarhöfn.

15. gr.

Skolp og frárennsli.

ISAL skal heimilt að losa óhreinsað skolp og affallsvatn, svo og vatn frá bræðslukerjasalnum, í sjó út fyrir utan höfnina, og skal sú losun háð þeim reglum um breinlæti og náttúruvernd, sem síðar kunna að verða settar og gilda eiga í kaupstaðnum. ISAL skal bera áhættuna af slíkri losun. Losun á olíu frá bræðslunni í sjó út skal bönnuð.

V. KAFLI

Almenn ákvæði.

16. gr.

Óviðráðanleg öfl (force majeure).

16.01. Í samningi þessum eru óviðráðanleg öfl (force majeure) hér með skilgreind á sama hátt og gert er í 39. grein aðalsamningsins, og ákvæði aðalsamningsins um óviðráðanleg öfl og áhrif þeirra (40. gr.), eru hér með tekin upp og samþykkt, sem væru þau að öllu leyti hluti af samningi þessum.

16.02. Ef svo skyldi vilja til, að óviðráðanleg öfl (force majeure) eyðilegðu hafnarmannvirkin að öllu eða mestu leyti, þá skal kaupstaðnum skylt að endurnýja þau, nema því aðeins, að slíkt væri talið óhagstætt eða fjárhagslega óframkvæmanlegt. Samningsaðilar skulu í öllum tilfellum gera allar þær ráðstafanir, sem eðlilegar mega teljast, til að draga úr hvors annars skaða af slíku atviki. Ákvæði þau um fastagjald, sem tilgreind eru í málsg. 11.01 í samningi þessum, skulu taka til þess kostnaðar, sem endurnýjun á hafnarmannvirkjunum hefur í för með sér, svo sem fyrir segir, nema því aðeins, að slíkt fyrirkomulag teldist bersýnilega ósanngjarnt gagnvart öðrum hvorum samningsaðila, en í slíku tilviki skulu samningsaðilar gera með sér sérstakt samkomulag varðandi kostnaðinn af slíkri endurnýjun, og skulu skilmálar þess vera háðir samþykki ríkisstjórnarinnar og Alusuisse.

17. gr.

Vanefndir.

17.01. Brestur á því af hálfu kaupstaðarins eða ISALs að efna einhverjar þær skuldbindingar eða halda einhverja þá skilmála eða skilyrði, sem hvor aðili um sig á að efna eða halda samkvæmt ákvæðum samnings þessa eða aðalsamningsins, skal

eigi, nema að því leyti sem beinlínis er kveðið á um í þessari grein, eða á annan hátt í sérstöku ákvæði í samningi þessum eða aðalsamningnum (þar með taldar, án þess að tæmandi sé, 41. gr., 42. gr. og 43. gr. aðalsamningsins)

- a) veita neinn rétt til riftunar af hálfu hins samningsaðilans, eða
- b) undanþiggja hinn samningsaðilann því, að efna eða halda nokkra skuldbindingu, skilmála eða skilyrði.

17.02. Samningsaðilar eru ásáttir um, að réttur til að rifta samningi þessum skuli eingöngu ráðast af ákvæðum 41. gr. aðalsamningsins, sem er hér með upptekin og samþykkt, sem væri hún að öllu leyti hluti af samningi þessum. Fari svo, að aðalsamningnum verði rift samkvæmt ákvæðum fyrrnefndrar 41. gr., skal samningi þessum samtímis talið rift.

17.03. Fari svo, að einhver samningsaðili efni eigi eða haldi einhverja skuldbindingu, skilmála eða skilyrði, hvort sem slíkur brestur veitir rétt til að rifta samningi þessum, eða til að stöðva efndir samkvæmt ákvæðum 42. gr. aðalsamningsins, þá skal sá samningsaðiliinn, sem eigi á hlut að vanefndinni, eiga rétt á skaðabótum eða leiðréttingu, þar með talið, án þess að tæmandi sé, lögban eða beinar efndir, eða þeim öðrum úrbótum, sem viðeigandi kunna að teljast (með þeim undantekningum, sem leiðir af sérhverri undanþágu eða takmörkun ábyrgðar, sem tiltekin er í samningi þessum).

18. gr.

Lög þau, sem farið skal eftir.

Samning þennan ber að skýra, túlka og framkvæma samkvæmt ákvæðum hans, aðalsamningsins og hinna fylgiskjalanna, eftir því sem unnt er, og að öðru leyti fer um skýringu, túlkun og framkvæmd, gildi og áhrif samnings þessa, að íslenskum lögum og þeim reglum þjóðaréttar, sem við kunna að eiga, þar á meðal þeim grundvallarreglum laga, sem almennt eru viðurkeandar af siðmenntuðum þjóðum.

19. gr.

Deilur og gerð.

Ef deila ris milli kaupstaðarins og ISALs um skýringu, túlkun eða framkvæmd, eða um gildi eða áhrif samnings þessa, eða um réttindi og skyldur samningsaðila, á samningstimabilinu eða síðar, skal farið með slíka deilu sem deilu milli ríkisstjórnarinnar og Alusuisse, og henni vísað til íslenskra dómstóla eða íslensks gerðardóms, ef ríkisstjórnin og Alusuisse eru á það sátt, eða, ef eigi verður samkomulag þar að lútandi, til alþjóðlegs gerðardóms, allt eftir því sem ákveðið er í 46. gr. og 47. gr. aðalsamningsins. Alþjóðlegar gerðar skal leitað og henni hagað samkvæmt ákvæðum 47. gr. aðalsamningsins, og með þeim áhrifum, sem þar segir, og fyrrnefnd 46. gr. og 47. gr. eru hér með teknar upp og samþykktar, sem væru þær að öllu leyti hluti af samningi þessum.

20. gr.

Gildistaka og gildistími samningsins.

Samningur þessi skal öðlast gildi á gildistökuadeigi aðalsamningsins, og skal hann í gildi vera, unz gildistími aðalsamningsins er út runnin eða honum rift.

21. gr.

Breytingar.

Breytingar á samningi þessum skulu einungis gerðar með skriflegum og löglega undirrituðum viðbótarsamningi milli kaupstaðarins og ISALs, og með skriflegri tilkynningu til þeirra aðila, sem nefndir eru í 53. gr. aðalsamningsins, svo og að fengnu samþykki ríkisstjórnarinnar og Alusuisse.

22. gr.

Fransal

Réttindi og skuldbindingar samkvæmt samningi þessum skal hvorugur samningsaðili geta framselt eða falið öðrum, án samþykkis hins samningsaðilans, svo og ríkisstjórnarinnar og Alusuisse, og sérhvert áformað framsal eða umboðsgjöf án samþykkis hins samningsaðilans, skal vera ógild og óvirk með öllu.

23. gr.

Tungumál.

Opinber tungumál samnings þessa eru íslenska og enska, og skulu bæði málin jafngild.

24. gr.

Tilkynningar.

Hverjar þær tilkynningar, sem krafist er, að gefnar verði út eða heimilaðar eru samkvæmt samningi þessum, skulu vera skriflegar og gefnar á þann hátt, sem tilgreindur er í 53. gr. aðalsamningsins, og sendar þeim, sem þar eru nefndir. Skal sérhver slík tilkynning hafa það gildi og frá henni mega falla eftir því, sem þar greinir.

25. gr.

Fyrirsagnir.

Fyrirsagnir kafla og greina samnings þessa eru ætlaðar einungis til hagræðis við tilvísun, og skulu þær ekki hafa áhrif á túlkun samningsins.

26. gr.

Ákvæði í aðalsamningnum.

Kaupstaðurinn og ISAL samþykkja hvort um sig í þágu hins og í þágu ríkisstjórnarinnar og Alusuisse að efna og takast á hendur skuldbindingar þær, sem lagðar eru á hvort um sig með ýmsum ákvæðum aðalsamningsins.

Þessu til staðfestu er samningur þessi undirritaður af hálfu kaupstaðarins og ISALs á þeim degi, sem í upphafi greinir.

Fyrir HAFNARFJARDARKAUPSTAÐ

HAFSTEINN BALDVINSSON (SIGN)

Fyrir ISLENZKA ALFÉLAGIÐ HF.

EMANUEL R. MEYER (SIGN)

PAUL H. MÜLLER (SIGN)

Ríkisstjórn Íslands samþykkir hér með gagnvart kaupstaðnum og ISAL að takast á hendur og efna sem aðili að samningi þessum skuldbindingar þær, sem lagðar eru á ríkisstjórnina samkvæmt ákvæðum IV. kafla samnings þessa.

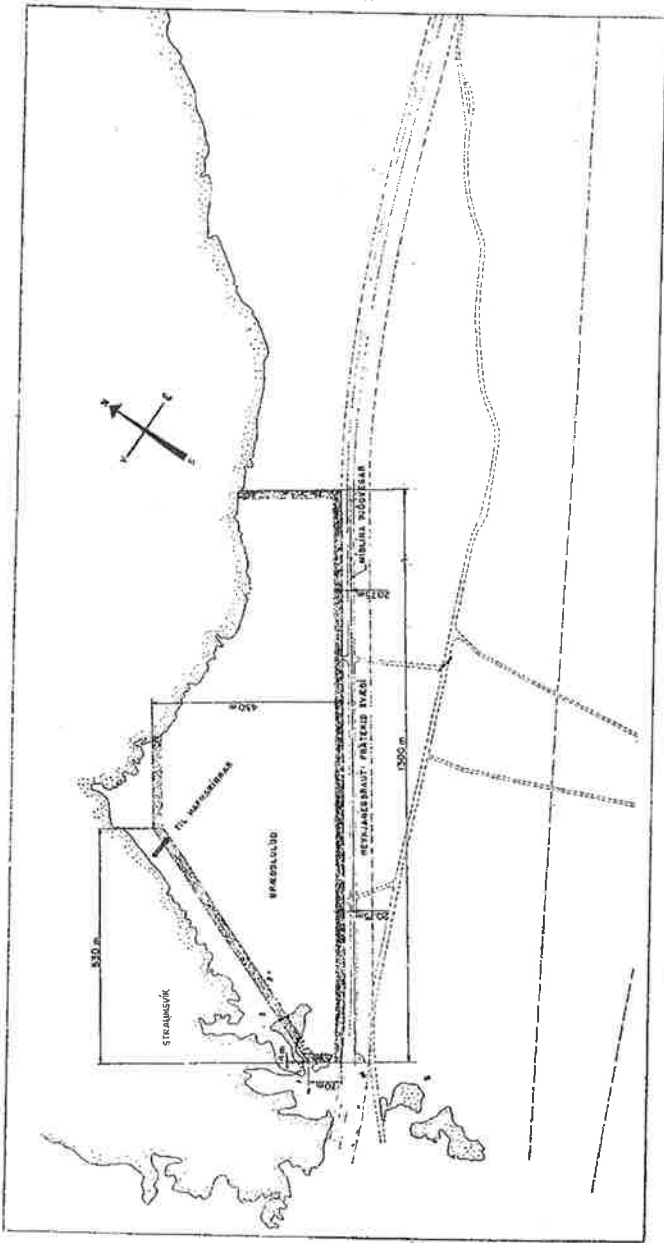
Fyrir RÍKISSTJÖRN ÍSLANDS

JOHANN HAFSTEIN (SIGN)

15/9 1966 kl. 11 og fyrirfram innritað til
 vöðlesturs á Bæjarþingi Hafnarfjardarkaupstaðar
 766 Litra T5 nr. 78 Upphæð kr. 500.
 Gjöld; Þinglestur kr. 50. - Stimpill kr. -
 Samtals kr. 50. -
 Greitt d. u. s.

ÁLBRÆÐSLA Á ÍSLANDI

13

UPPDRÁTTUR AF BRÆÐSLULÓB

(Fylgiskjal A með Hafnar- og lóðarsamningi)

Mælikvarði 1:5000

82

14

78

FYLGISKJAL B
með Hafnar- og lóðarsamningi

HAFNARÁÆTLUN
EFNISYFIRLIT

A. BÓKUN

1. Mannvirki, sem byggja skal eða koma fyrir
2. Útreikningsákvörðun til bráðabirgða
3. Hönnun og byggingaráætlun
4. Gildi uppdráttá

B. UPPDRÆTTIR

- Uppdr. I Lega hafnarmannvirkja
— II Grunnmynd af hafnargarði
— III Kennisnið af hafnargarði
— IV Reikniálag fyrir hafnarmannvirki vegna tækja ISALS

FYLGISKJAL B MEÐ HAFNAR- OG LÓÐARSAMNINGI
HAFNARÁÆTLUN

A. BÓKUN

1. Mannvirki, sem byggja skal eða koma fyrir.

Svo sem kveðið er á um í málsg. 6.01 í hafnar- og lóðarsamningnum, er kaupstaðurinn skuldbundinn til að byggja hafnarmannvirkin í Straumsvík, þar á meðal þau sérstöku mannvirki, sem tilgreind eru í málsg. 6.02 í þeim samningi.

Svo sem kveðið er á um í málsg. 7.01 í hafnar- og lóðarsamningnum, skal ISAL vera heimilt að koma fyrir á hafnargarðinum þeim sérstöku tækjum og búnaði, sem þar er nefndur. ISAL skal enn fremur heimilt að koma fyrir þeim aðgangi frá bræðslulóðinni að hafnargarðinum, svo sem kveðið er á um í málsg. 3.02 í hafnar- og lóðarsamningnum.

Leggja fyrirnefndra mannvirkja miðað við afstöðu bræðslulóðar er sýnd nokkurn veginn á uppdrætti I með áætlun um byggingu bræðslunnar.

2. Útreikningsákvörðun til bráðabirgða.

Útreikningsákvörðun til bráðabirgða fyrir hafnarmannvirkin og tiltekinn sérstakan búnað ISALs á hafnargarðinum er sýnd á uppdráttum þeim, sem fylgja þessari áætlun.

Uppdráttur I sýnir meðal annars legu og lengd hafnargarðsins, legu og stærð þess svæðis, þar sem dýpt kann síðar að verða aukin við bryggju, legu 100-tonna legudufls innan hafnarinnar, og legu tveggja stormpolla þeim megin hafnargarðs, sem að hafi snýr. Uppdrátturinn sýnir einnig nokkurn veginn endamörk hafnarinnar og legu hafnarvegjarinnar.

Uppdráttur II sýnir grunnmynd af hafnargarðinum, þar á meðal færabelti það, sem ISAL á að koma fyrir, sporbrautir fyrir hafnarkrana, stormpollana tvo, spennistöðina og hús hafnarvarðar.

Á uppdráttum III A og III B eru með þverskurði sýndar tvær hugsanlegar lausnir við byggingu hafnargarðsins. Sýnir þin fyrri opna brúarsmiði með þverveggjum úr steinsleypu og steyptu pláni, en hin síðari opna brúarsmiði, sem aðallega samanstendur af strengjasteypuhlutum. Báðar úrlausnirnar verður að líta á sem bráðabirgðaúrlausnir, og eru þær háðar breytingum eða því, að önnur úrlausn komi þeirra í stað, þegar farið verður að vinna að hönnun hafnarmannvirkjanna. Báðir uppdrættirnir sýna sams konar afstöðumynd af pláni hafnargarðsins, og skal því eigi breytt nema af ástæðum, sem varða sjálfa smíði þess, og þá því aðeins, að báðir aðilar, ISAL og kaupstaðurinn, verði ásátt um það.

Uppdráttur IV gefur til kynna álag það, sem tæki ISALs á hafnargarðinum skapa, svo og geymsla bræðsluvarnings um stundarsakir.

3. Hönnun og byggingaráætlun.

Vita- og hafnarmálaskrifstofan mun annast hönnun og byggingu hafnarmannvirkjanna fyrir hönd kaupstaðarinnar. Endanleg hönnun og útboð og veiting verk-samninga við byggingu hafnarmannvirkjanna skal vera háð samþykki ISALs.

Hönnun hafnarmannvirkjanna skal ákveðin af Vita- og hafnarmálaskrifstofunni með aðstoð frá reyndu ráðgefandi verkfræðifyrirtæki. ISAL skal leggja til allar nauðsynlegar mælingar, vinnuteikningar og verklýsingar á hinum sérstaka búnaði sínum á hafnargarðinum, og skal það gert í tæka tíð til nota við hönnunina. ISAL skal tilkynnt öðru hverju um framvindu verksins, og skal það þá greiðlega bera fram þær tillögur, sem slíkar upplýsingar kunna að gefa tilefni til.

Útboð á verkum við hafnargerðina skal framkvæmt á alþjóðlegum samkeppnisgrundvelli. Verkin skulu veitt þeim, sem gera hagstæðust tilboð, þó þannig, að íslenskir verktakar skulu teknir fram yfir aðra, ef þeir reynast samkeppnishæfir miðað við verð og gæði. ISAL skal fá í sínar hendur útboðsgögn í tæka tíð til að geta kynnt sér þau og skal tilkynnt greiðlega, hvaða verktaki eða verktakar séu taldir koma til greina við framkvæmd verksins.

Bygging hafnarmannvirkjanna skal framkvæmd sem hér segir:

a) Svo sem nánar er skilgreint í málsgr. 6.05 í hafnar- og lóðarsamningnum, skal verkið hafa náð því marki, að ISAL geti byrjað að reisa hafnarkrana sína og tæki til affermingar á alumina, hinn 1. október 1968, eða 8 mánuðum fyrir síðari áætlaða dagsetningu AR I, ef Landsvirkjun hefur tilgreint slíka síðari áætlaða dagsetningu sem 1. desember 1969 eða síðar.

b) Eigi síðar en fimm mánuðum eftir þann byggingardag, sem ákveðinn verður samkvæmt staflið a) hér að framan, skal verkið hafa náð því marki, að ISAL geti losað skip, fermd alumina, sem eru allt að 20 000 dwt að stærð, með eigin löndunartækjum.

c) Á eða fyrir AR I skal smíði hafnarmannvirkjanna lokið að því marki, að þau séu fullstarfhæf.

Í samræmi við ákvæði málsgr. 6.04 í hafnar- og lóðarsamningnum skal leyft að afferma í höfninni skip hláðin vörum til byggingar fyrsta áfanga bræðslunnar, annað hvort með tækjum skipanna sjálfra eða með færanlegum krönum, jafnskjött og bygging hafnarmannvirkjanna leyfir.

Bygging hafnarmannvirkjanna skal framkvæmd samkvæmt beztu venjum á sviði verkfræðinnar. Sérhvert samþykki eða upplýsingar, sem þörf er á í sambandi við verkið, skulu greiðlega látnar í té. Ef verkið verður fyrir töfum af völdum þess, að ISAL sýni vanrækslu að þessu leyti, skal slíkt falla undir ákvæði málsgr. 8.02 í aðalsamningnum, að því er varðar byggingarstig það, sem tilgreint er í staflið a) hér að framan, og skal þetta jafnframt undanþiggja kaupstaðinn frá ábyrgð, að því er varðar áframbald framkvæmda við hafnarmannvirkin.

Svo sem kveðið er á um í málsgr. 6.01 og 12.03 í hafnar- og lóðarsamningnum, skulu hafnarmannvirkin þannig gerð, að möguleg sé dýpkun á hafnargrunninum eða hluta hans meðfram bryggjunni úr 10 metrum í 12 metra miðað við meðalstórstraumslöðu, síðar meir, án þess að valda skaða á hafnarmannvirkjunum.

4. Gildi uppdráttar.

Nema að því leyti, sem öðru vísi er ákveðið hér að framan, skulu uppdrættir þeir, sem fylgja þessu fylgiskjali B, teljast gerðir til bráðabirgða og háðir breytingum síðar af hálfu ISALs og kaupstaðarins, meðan á hönnun stendur. Slíkir uppdrættir, athugaðir með hliðsjón af þeim orðskýringum, sem við eiga og felast í 1. gr. aðalsamningsins og 1. gr. hafnar- og lóðarsamningsins, koma í heild í stað þeirra tæknilegu upplýsinga, áætlana, korta, frumdráttar og atriða, sem tekin eru upp í skjalinu „Fyrirhuguð álbræðsla á Íslandi“ (skýrsla um framkvæmdamögu-leika), dagsett í september 1964, og skjali því, sem nefnist „Verkfræðileg athugun á byggingu hafnargarðs við bræðslulóð Íslenska Álfélagsins við Straumsvík á Íslandi“, dagsett í september 1965, svo og frekari tæknilegra upplýsinga, sem ríkisstjórn Íslands og Alusuisse hafa skipzt á fram að dagsetningu sannings þessa.

FYLGISKJAL C
með Hafnar- og lóðarsamningi

BRÆÐSLUÁÆTLUN

EFNISYFIRLIT

BÓKUN

1. Bræðslulóðin
2. Bræðslan
3. Aðgangur að bræðslunni
4. Höfnin
5. Vatnsveita
6. Gildi uppdráttar

UPPDRÆTTIR

- Uppdr. I Kort af nágrenni Reykjavíkur
— II Svæði takmarkaðrar ábyrgðar
— III Álbræðsla — yfirlitsuppdráttur
— IV Takmörk svæðis til öflunar vatns

FYLGISKJAL C MEÐ HAFNAR- OG LÓÐARSAMNINGI
BRÆDSLÚÁÆTLUN

BÓKUN

1. Bræðslulóðin.

Svo sem skilgreint er í málsgr. 1.03 d) í aðalsamningnum, skal bræðslulóðin merkja það landssvæði, þar sem bræðslan og tengivirki bræðslunnar skulu standa. Landssvæði þessu er nánar lýst í málsgr. 2.01 í hafnar- og lóðarsamningnum. Lega bræðslulóðarinnar er sýnd nokkurn veginn á uppdrætti I. Takmörk bræðslulóðarinnar eru sýnd á uppdrætti að bræðslulóð, fylgiskjal A með hafnar- og lóðarsamningnum.

ISAL mun fylla upp eða ýta frá jarðvegi milli bræðslulóðarinnar og Reykjanesbrautar, áður en tengivegurinn verði lagður, þannig að unnt verði að gera veg, sem hefur 10 metra heildarbreidd með fláa er sé 1:2, án þess að neinn verulegur flutningur á jarðefni þurfi að koma til.

2. Bræðslan.

Bræðslan skal merkja álbræðslu þá, ásamt tilheyrandi mannvirkjum, sem skilgreind er í málsgr. 1.03 b) í aðalsamningnum.

Bygging bræðslunnar verður framkvæmd samkvæmt vinnuteikningum og verklýsingum, sem ISAL mun gera með aðstoð verkfræðinga þess, eða verkfræðinga í þjónustu þess. Bræðsluna skal hanna og byggja samkvæmt stöðlum þeim og reglum, sem nánar er lýst í málsgr. 4.01 í hafnar- og lóðarsamningnum, og samkvæmt beztu venjum á sviði verkfræðinnar.

Afstöðumynd af bræðslu með afköstum, er nema 60 MW, og tilheyrandi mannvirkjum, er sýnd á uppdrætti III. Þá skipan mannvirkja, sem þar er sýnd, verður að laga eftir þeim sérstöku aðstæðum, sem fyrir hendi eru á bræðslulóðinni, og þörfum ISALs.

3. Aðgangur að bræðslunni.

Aðgangur að bræðslunni verður um bræðsluvegin, sem skal tengjast hafnarveginum.

4. Höfnin.

Svo sem kveðið er á um í málsgr. 6.01 í hafnar- og lóðarsamningnum, er kaupstaðurinn skuldbundinn til að byggja hafnarmannvirkin við Straumsvík, svo sem skilgreint er í málsgr. 1.02 c) í hafnar- og lóðarsamningnum. Lega, gerð, rekstri og viðhaldi hafnarinnar og hafnarmannvirkjanna er lýst í einstökum atriðum í III. kafla hafnar- og lóðarsamningsins og fylgiskjali B, sem samningnum fylgir.

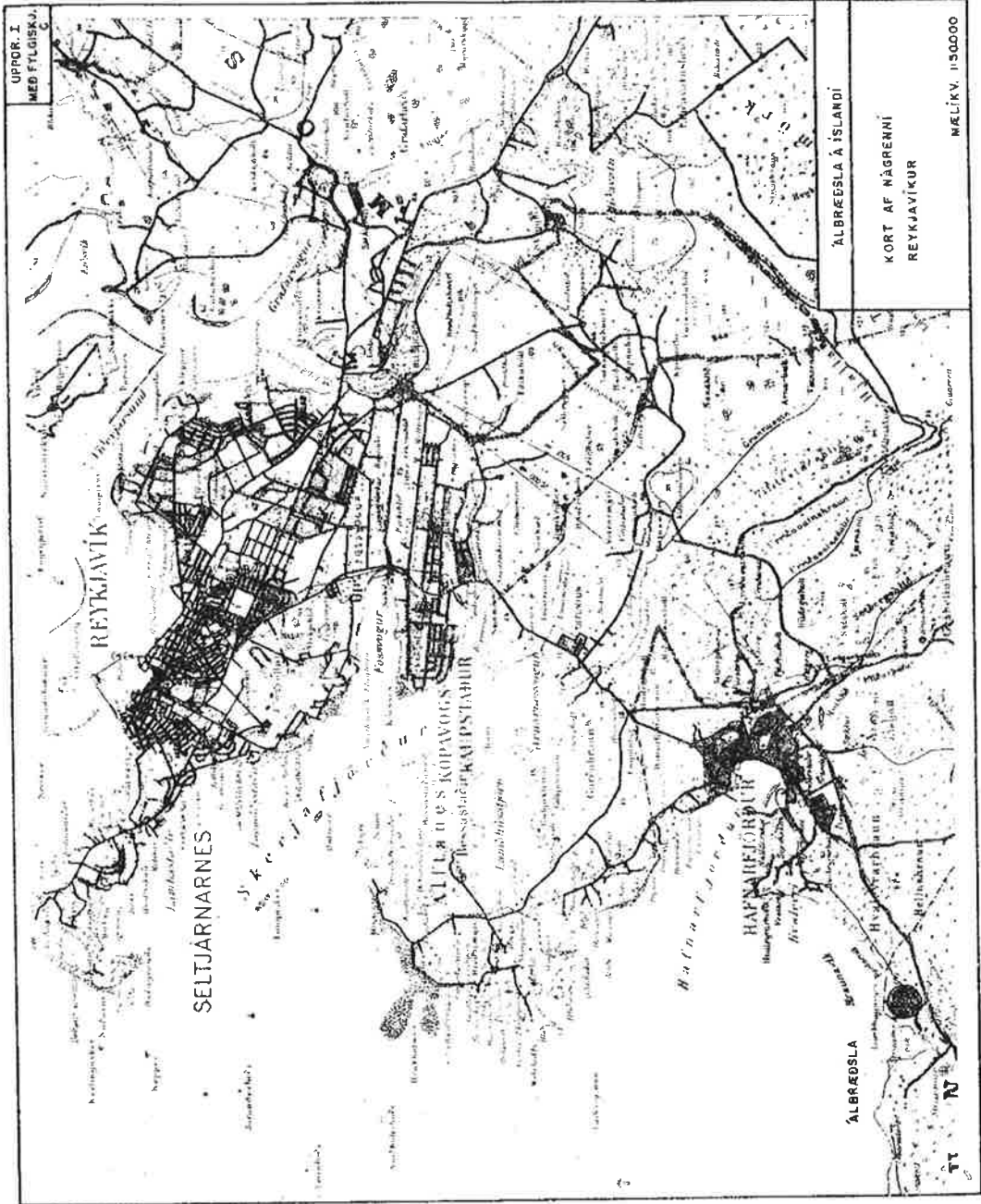
5. Vatnaveita.

Svo sem kveðið er á um í 13. gr. hafnar- og lóðarsamningsins, hefur ISAL rétt til þess að taka vatn á bræðslulóðinni og landssvæði því, sem liggur að bræðslulóðinni og er í eigu ríkisstjórnarinnar, eins og sýnt er á uppdrætti IV með þessu fylgiskjali C.

6. Gildi uppdráttu.

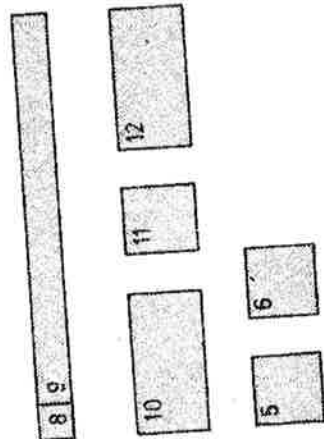
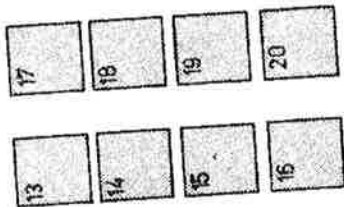
Uppdráttur III, sem fylgir þessu fylgiskjali C, er gerður til bráðabirgða og háður breytingum síðar af hálfu ISALs og kaupstaðarins, meðan á hönnun stendur.

Slíkur uppdráttur, athugaður með hliðsjón af þeim skilgreiningum, sem við eiga og felast í 1. gr. aðalsamningsins, kemur í heild í stað þeirra tæknilegu upplýsinga, áætlana, korta, frumdrátta og atriða, sem tekin eru upp í skjalinu „Fyrirhuguð álbræðsla á Íslandi“ (skýrsla um framkvæmdamöguleika), dagsett í september 1964, og frekari tæknilegra upplýsinga, sem ríkisstjórn Íslands og Alusuisse hafa skipzt á fram að dagsetningu samnings þessa.

UPPDR. III
MED FYLGSNA
C

HÖFN

- 11 GEYMSLA FYRIR ALÚMÍNA
- 12 FESTING Á AROÐUM
- 13 VÍÐGERÐ Á KATÓLUM
- 14 VERKSTÆÐI
- 15 BÍFREIDAVERKSTÆÐI
- 16 VATNSVEITUN
- 17 ÞRYSTILOFTSSTÖÐ
- 18 VORSEYMSLUR
- 19 ELDSNEYTISTANKAR OG FROIKERFI
- 20 MIÐSTÖÐ

- 1 SKRIFSTOFUBYGGING
- 2 MATSALUR
- 3 BÚMINGSKLEFAR
- 4 TENGIVIRKI BRÆÐSLUNNAR
- 5 RANNSÓKNARSTOFA
- 6 MEÐFERÐ Á MÁLMÚRGANGI
- 7 RAÐBÚNAÐUR FYRIR MEÐALSPENNU
- 8 AFRIGILSKRUS
- 9 BRÆÐSLUSALUR
- 10 STEYPUALUR

ALBRÆÐSLA Á ÍSLANDI

ALBRÆÐSLA - YFIRLITSUPPDR.

